

Open middagen Oudheidkamer (14.00-17.00 uur):
4/6, 2/7, 6/8, 3/9, 10/9 (Open Monumentendag), 1/10, 5/11 en 3/12

KONINKLIJKE ONDERSCHIEDING VOOR PIET FOKKER

Op 29 april werd penningmeester Piet Fokker, voorgesteld door de HVN en ondersteund door de Protestantse gemeente, koninklijk onderscheiden. Hij wordt daarmee ook vanaf deze plaats van harte gefeliciteerd!

LEDENVERGADERING: WOENSDAG 25 MEI 2011

Alle leden worden uitgenodigd voor de jaarlijkse Algemene Ledenvergadering op 25 mei 2011 in de Oudheidkamer, aanvang 20.00 uur. De agenda is als volgt:

1. Opening
2. Jaarverslag 2010 - zie verder
3. Jaarrekening 2010 (incl. verslag van de kascontrolecommissie, Henk van den Heuvel en Pim van der Zalm) - stukken ter vergadering
4. Benoeming kascontrolecommissie 2011 (aftredend en niet-herkiesbaar is Henk van den Heuvel; voorgesteld wordt om plaatsvervanger Pim van der Zalm tot lid te verkiezen; ter vergadering dienen dan verder een nieuw lid en een nieuw plaatsvervangend lid te worden gekozen)
5. Bestuurszaken: aftredend en herkiesbaar zijn Kees Cevaal en Adri den Boer. Evt. tegenkandidaten kunnen tot 20.00 uur worden ingediend.
6. Rondvraag, sluiting en **bezigting** van HVN-hal/zolder in de wagenschuur, heringericht erf en resultaat groter onderhoud stalgevel

OPEN MIDDAGEN MET 'WIKKEN & WEGEN'

De eigen wisselexpositie 'Wikken & wegen' is nog tot augustus te zien. Als hij maar enigszins kan demonstreert Appie van Adrichem ook de sinds 2007 presente Moordrechtse touwbaan in de eerste hooiberg. Niet alleen in de pers en voor de omroep worden de open middagen (met illustratie van Wim Schuurs) aangekondigd, maar ook bij de activiteiten op www.zuidplasactief.nl, en daar is een nog onbenutte reactiemogelijkheid!

WISSELEXPOSITIE IN BATAVIER OVER STENENKRUISTER

Op de voorzolder van de nieuwe Batavier is de HVN-vitrine voorzien van materiaal over de ijsselsteenbakkerij en de befaamde stenenkruister van 1898.

JAARVERSLAG 2010

Algemene Ledenvergadering: Op 15 juni werd de Algemene Ledenvergadering gehouden, waarin de jaarstukken 2009 werden vastgesteld. Het aftredende bestuurslid Piet Fokker werd herkozen. In de kascontrolecommissie werd Wim Graveland vervangen door Fred-Jan Nesselaaar met Pim van der Zalm als vervanger. Een presentje was er voor de eerstgenoemde als 250ste lid en voor super- ledenwerver Kees Cevaal. (In oktober zou ook het toen 300ste lid worden ingehaald.) Na de pauze werd met gasten de DIGRO-film over de 's-Gravenweg van 1999 bekeken.

Met Marijke Edel werd opnieuw een overeenkomst gesloten als free-lancemedewerker voor

met name registratie en educatie (realisatie: 43 tegen 40 dagen van 5,5 uur in 2009). Eind 2010 waren 6700 objecten (2009: ook 6100) basaal in het programma Adlib geregistreerd en grotendeels door vrijwilligers gefotografeerd. Voortgezet is een verbeterde fysieke nummering van de objecten.

Leden en donateurs: Eind 2010 waren er 283 leden (in 2009: 219) en 11 bedrijfsdonateurs (in 2009: 10).

Aantal bezoeken: Vanwege de bouwwerkzaamheden op Nooit Gedacht bij de Oudheidkamer is er een wat terughoudend aanbod geweest, 'al bleef de winkel open'. Het aantal open dagdelen was, zoals gepland, 12 (2009: 13). De open dagdelen en groepsbezoeken zorgden voor 373 resp. 1227 d.i. in totaal 1600 bezoeken (in 2009 436 resp. 911 d.i. in totaal 1347 bezoeken). Ter referentie: Zevenhuizen-Moerkapelle had in 2010 836 reguliere en 160 groepsbezoeken aan hun Historisch Centrum, totaal dus 996 bezoeken. Tot de HVN-groepsbezoeken behoorden 751 (2009: 234) bezoeken van scholen. Naast 175 *Emmausgangers* en 26 scholieren van het IJsselcollege ging het om 550 Nieuwerkerkse basisschoolleerlingen (lesprogramma's *Eten en Archeologie*); dit jaar kwamen er 30 naschoolse bezoeken bovenop in het kader van het project Brains. Uiteindelijk zijn, vermeerderd met het aantal toehoorders bij externe lezingen (100), **1700 (2009: 1387) mensen direct bereikt**. (Dit is exclusief bezoekers aan de HVN-expo in de Batavier, de website, etc.)

Tentoonstellingen: Op twee locaties werden drie eigen exposities gehouden.

- Op de eigen stalzolder werd de in 2009 gestarte wisselexpositie *Gemeentelijk monument: ja of nee?*, gelardeerd met miniaturen van Capellenaar Tom Mulder, voortgezet. (Aanleiding tot de tentoonstelling was de publicatie van een concept-lijst door de gemeente Nieuwerkerk aan den IJssel. Helaas werd daar in weerwil van het collegeprogramma verder geen gevolg aan gegeven, zodat op de vraag bij het afbreken van de expositie het antwoord was: 'Nog niet...')
- In augustus 2010 startte op de zolder de nieuwe expositie *Wikken en Wegen*. Deze werd op Open Monumentendag geopend door wethouder Rinus Bosman.
- Op de voorzolder van de nieuwe *Batavier* werd in een wisselvitrine de expositie over de oude *Batavier* in november 2009 vervangen door een tentoonstelling over de stenenkruister; dit n.a.v. de onthulling van het gelijknamige door HD Projectrealisatie aan de gemeente geschonken beeld voor het dorps huis. Deze vitrine-inhoud werd in 2010 nog niet gewijzigd.
- Bemiddeld is in februari bij het plaatsen van 17 panelen over de Waandersreeks 'Kleine Geschiedenis van het Groene Hart' in de Bibliotheek Nieuwerkerk aan den IJssel. De ook elders benutte panelen waren mede voorzien van tal van foto's uit Nieuwerkerk en de Oudheidkamer!
- Aan het Comeniuscollege zijn opnieuw steenvormen etc. uitgeleend voor expositie bij lessen door dhr Zilverberg. Dezelfde objecten werden ook gebruikt bij de steenovens op Open Monumentendag.
- Tot augustus waren voor een HVC-polderexpositie in het Beijerinckgemaal door de HVN originele letterfragmenten van de naam *Batavier* uitgeleend. (De HVN werkt ook samen met verbanden buiten Zuidplas en in de Oudheidkamer wordt ook Capels bezoek gewaardeerd.)

Lezingen/presentaties: Voorzitter Johan Knoester hield op 16 februari 2010 in de Bibliotheek een lezing/pp-presentatie over de steenovens op Klein-Hitland. Secretaris Adri den Boer gaf op verzoek van de gemeente op Open Monumentendag rondleidingen bij haar steenovens. Nadien gebeurde dit op verzoek van detacheerder Procap ook op een studiemiddag van de netwerkorganisatie Kopgroep daar. Voor ca. 20 Moordrechtse fietsers is als vervolg op de verkiezingstour 2009 een excursie naar de Batavier (stenenkruister en HVN-expo) alsmede Klein-Hitland verzorgd. (Verder hield hij meer privé [maar met ook HVNaftiteling] dit jaar o.a. lokaal-historische lezingen in de Batavier voor NBvP/Vrouwen van Nu, in De Vluchtheuvel voor nieuwe Hervormden en in het Hervormd Kerkelijk Centrum voor Meander-bewoners.) De secretaris leverde aanvullende historische documenten over diverse Nieuwerkerkse steenplaatsen voor de website www.encyclopedie-grofkeramiek.nl. Op verzoek schreef hij ook een historisch hoofdstuk voor de Zuidplas-gemeentegids.

Op 5 oktober werd in de Bibliotheek een filmavond georganiseerd. Vertoond werden op dvd gezette films van het zilveren ambtsjubileum van burgemeester Vogelaar uit 1963, waarbij de van de familie Vogelaar verkregen originele films aan het streekarchief werden afgestaan. De

dvd werd toen en later in de media ook te koop aangeboden. Van lid Cor Vermeulen werd naast de al bestaande film *Gras, melk en modder* de nieuwe op verzoek van de HVN gemaakte promotiefilm *Bewaard verleden* vertoond. Aansluitend en kort voor de gemeentelijke verwijdering van de scholierenpanelen van 2007 van het raadhuis hield de voorzitter daar een pp-presentatie over.

Folder, Nieuwsbrieven en -flitsen: Er verscheen een nieuwe folder over de Oudheidkamer. Onder redactie van de secretaris verscheen drie Nieuwsbrieven. Twee ervan hadden twaalf en één had zestien pagina's, en naast eigen activiteiten was er onder andere ook een selectie uit de aanwinsten en overzichten van nieuwe publicaties van derden over het werkgebied. De lay-out van dit drukwerk werd weer door Mieke den Boer verzorgd. Vervolgd is een extra digitale nieuwsflits (per mail), voorafgaand aan evenementen, die door de secretaris qua redactie werd overgenomen van de voorzitter. Deze nieuwsflits verscheen, verzonden door Piet Fokker, in 2010 (en net als in 2009) tweemaal.

Website: De in 2007 door Piet Fokker opnieuw ontworpen website werd regelmatig van meer en vernieuwde inhoud voorzien, bijvoorbeeld weer van 200 lokaal/ historische plaatjes van de fam. Den Boer (het totaal op de site is nu 700). Presentaties van objectfoto's en Nieuwerkerkse beeldbank zijn eigen maatwerk en uniek. Tot de links behoren die naar het streekarchief Midden-Holland, de Historische Vereniging Moordrecht en de stichting Oud Zevenhuizen-Moerkapelle. De HVN stemde desgevraagd in met het voor toekomstig onderzoek 'harvesten' (opvragen en opslaan) van haar website door de Koninklijke Bibliotheek.

Bestuur: Het bestuur kwam, exclusief de ledenvergadering, vijf keer (in 2009 ook vijf keer) samen. Een aanvraag van de HVN als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI) werd door de Belastingdienst gehonoreerd. Met name hiervoor werd een Beleidsplan 2010-2014 vastgesteld. Een delegatie nam deel aan de discussie-avond subsidiebeleid van de gemeente Zuidplas. Vanwege de fusie werd de HVN in 2010 al geconfronteerd met het voor 2011 bevrozen van de subsidie op het niveau van 2010, dit in tegenstelling tot bijvoorbeeld de HVC in een niet-gefuseerde buurgemeente (note: HVN: 2010=2011 €11.950; HVC: 2010 €24.375 + €2.500 stimulering vrijwilligerswerk en 2011 €24.750 en €2.800 stim. vrijwilligerswerk). Overleg met de stichting Oud Zevenhuizen- Moerkapelle en de Historische Vereniging Moordrecht werd voortgezet. Onder het motto 'zelfstandig wat kan en samen wat moet' werd al in 2009 een centrale contactpersoon voor de st. Open Monumentendag gekozen, maar dit functioneerde in 2010 nog beperkt. Privé publiceerde Adri den Boer op verzoek ook in de bladen van de beide andere historische verbanden.

Collectie Oudheidkamer: Er waren weer vele spontane schenkingen met soms historische sensaties. Van de gemeente Zuidplas kwam veel Nieuwerkerks materiaal, van bode-uniformen tot Winterhulp-collectebussen. Van haar restauratie- object op Klein-Hitland kwamen ijsselstenen met inscripties. Topstuk in dit jaar was het postzegelschilderij van de Dorpsstraat van circa 1890 van Gerrit de Wit, gekregen van zijn kleindochter mevrouw Ria de Wit uit Sögel (Duitsland). Verheugend voor de pr achtte het bestuur de royale opname van plaatjes van Nieuwerkerk en Oudheidkamer in de gemeentelijke Erfgoedhuis Zuid-Hollanduitgave 'Thuis in Zuidplas' en in de gemeentelijke uitgave 'De brandweer van Zuidplas en haar voorgangers (1610-2010)' van de hand van Adri den Boer. Hetzelfde geldt voor opgenomen materiaal van Klein-Hitland in het door Stokerkade uitgegeven boek *Steenfabrieken* van Karin Stadhouders.

Stimuleren van erfgoedzorg bij overheden en anderen: De HVN ontving op haar inspraakbrief van 17 februari 2009 met opbouwende kritiek op het te magere deelrapport Cultuurhistorie van DHV in het kader van de MER Zuidplas Regionale Infrastructuur op 3 april 2009 een ontvangstbevestiging. De inspraak was doorgestuurd naar de commissie MER, de initiatiefnemer (provincie) en de bevoegde gezagen (toen vijf gemeenten). Een inhoudelijke reactie bleef in 2010, evenals in 2009, nog uit, maar het bestuur verwacht die ééns. Aan de directeur- manager van het recreatieschap Hitlandbos werd gevraagd om onderhoud van het Essemolenfundament en aangeboden is om te helpen bij een informatiebord daar. Van die brief dd 7 september 2010 kwam in het verslagjaar nog geen ontvangstbevestiging. Na het al leveren van een scan van een oude Ansichtkaart voor het bouwbord werkte de HVN-secretaris dus ook mee aan het door de gemeente organiseren van een open middag in haar steenovens op Open Monumentendag. De restauratie daarvan is intussen afgerond. De HVN zocht (na een schriftelijk verzoek daartoe van B&W) naar sponsoring van informatiepanelen langs een nieuwe trap tussen de steenovens. Een vraag aan de Rabobank werd in 2010 nog niet beantwoord (begin 2011 wel met de toezegging van €5.000!). De gemeentelijke website

www.steenovens.nl zei het in 2010 al stellig: 'Er wordt een bijzondere trap gemaakt, zodat bezoekers (ge)makkelijk op de dijk kunnen komen en andersom. Langs deze trap zal in de toekomst de historie van de Steenovens worden tentoongesteld.'

Adviesbureau Baac werd geassisteerd bij het maken van de Archeologische Verwachtingskaart voor Zuidplas. (Het resultaat staat op www.zuidplas.nl.) In sterkere mate gold dat voor 'The History Store' uit Huizen, dat (net als eerder een ander bureau) historisch identiteitsonderzoek voor Zuidplas deed. (De HVN vernam daar uit Huizen verder nog niets van; de website van dat bedrijf: 'Onderzoek naar de identiteit van de fusiegemeente Zuidplas: 'Eenheid in verscheidenheid' als onderlegger voor de Structuurvisie'.)

Vanuit de HVN was Adri den Boer lid (voorzitter) van de Nieuwerkerkse gemeentelijke Monumentencommissie, maar Zuidplas stelde in 2010 nog **niet** zo'n commissie in. Ook het werk aan de conceptlijst van Nieuwerkerkse gemeentelijke monumenten lag stil, zelfs de zienswijzen van eigenaren werden niet behandeld. Den Boer werd opnieuw lid (en secretaris) van de commissie van Advies/Klantenraad van het streekarchief Midden-Holland en lid van de nieuwe Straatnaamcommissie van Zuidplas. Hij adviseerde met vertegenwoordigers van de stichting Oud Zevenhuizen/Moerkapelle en de HV Moordrecht aan waarnemend burgemeester Bonthuis over een gemeentewapen met vier kwartieren, waaronder de Nieuwerkerkse rode leeuw. HM Koningin Beatrix verleende dit wapen in april 2011. De HVN plande voor februari 2011 een expositie 'Rode wapenleeuw blijft' in de openbare bibliotheek.

Oral History WOII: In 2010 zijn er nog geen nieuwe interviews gehouden. Het in het jaarverslag 2009 al gememoreerde interview met Janna Bek-van Winden als weduwe van de in 1949 op Sumatra gevallen Chiel de Ridder werd op www.geschiedenisvanzuidholland.nl geplaatst. Op de website www.4en5mei.nl staat bij het Nieuwerkerkse monument (met herdenkingen in augustus) ook een link naar dit verhaal. Mark Brand, kleinzoon van Machiel Cornelis de Ridder, las op 14 augustus aan de Kerklaan de geschiedenis van zijn opa voor, mede op basis van het interview.

Dank en slot: Dank aan de vrijwilligers (leden en niet-leden), free-lancemedewerker, bedrijfsdonateurs, gemeente en Van Cappellenstichting (subsidiegevers), Bibliotheek, pers/omroep/zuidplasactief.nl en de gastfamilie Molenaar! Met de vrijwilligers is een werkbezoek gebracht aan museum Crimpenerhof, ook als tegenbezoek van de collega's van daar aan de HVN-Oudheidkamer bij hun afscheid van een Krimpense beroepskracht. Vanwege de afronding van de bouw van Vestia op het erf herplaatsten donderdagmorgenvrijwilligers hun materiaal vanuit de eerder beschikbaar gestelde container naar de nieuw gehuurde stalzolder. Ook werd daar een kantooruimte ingericht. Voor de inrichtingskosten werd €5.000 gevraagd en gekregen van de Van Cappellenstichting. Met deze zolder (en het halletje beneden) werd weer een mijlpaal in het groeitraject bereikt! Voor de publieke eigen HVN-historie over 2010 zij verder verwezen naar het persknipselplakboek bij de secretaris, dat ook op deze ALV (25 mei) present zal zijn. (Zie ook www.hartvanholland-online.nl met intussen onder *hvn* al vele foto's.) Verder is het gastenboek met de laatste publieksreacties aanwezig.

TERUGBLIK 'RODE WAPENLEEUEW BLIJFT'

De februariexpositie 'Rode wapenleeuw blijft' van de HVN in de Bibliotheek was ook qua pr een succes. Intussen verleende de Koningin het nieuwe wapen.

EXPOSITIE 200 JAAR BURGERLIJKE STAND

Evenals verbanden in zeven (!) andere plaatsen doet de HVN van 10 september tot 31 december 2011 met het Streekarchief Midden-Holland mee aan een expositie over *200 jaar Burgerlijke Stand*. Een algemeen en een Nieuwerkerks paneel in de Oudheidkamer worden daarvoor verzorgd door het Streekarchief.

Aanvullend zou de HVN graag van particulieren *100% Nieuwerkerkse* oude geboorte-, trouw- en rouwkaarten, trouwfoto's en dergelijke lenen.

SAMENWERKEN: OOK IN ZUIDPLAS

Het zaterdagmorgenprogramma Zuidplas in het Weekend op Omroep Zuidplas heeft sinds 8 januari om 10.45 uur een lokaal-historisch aandachtspunt. Dit wordt steeds uit de doeken gedaan door iemand van de HVM, HVN of OZM. Samen met de HVM en OZM had de HVN ook een kraampje op de vrijwilligersavond van de gemeente in Op Moer (18 maart). In april bezochten 220 kinderen van de Rehobothschool uit Moerkapelle de Oudheidkamer!

EIGENHEID EN SUBSIDIEPERIKELEN

'Meten ze in de Zuidplas met twee maten? Daar de vette vis en in ons dorp de graten?' Die dichtregels van begin 2011 van Harry de Jong uit Zevenhuizen (niet van OZM!) kwamen op www.hartvanholland-online.nl. Niet alleen wordt ook daarin de gemeentenaam weer fout voorzien van het lidwoord 'de', maar het is vooral tekenend voor een concurrentiecultuur, opgeroepen door (genuanceerd?) 'harmoniseren' van gemeentelijke subsidies en het met dat machtsmiddel opleggen van (verdere) samenwerkingen. De door de HVN *niet gevraagde* gemeentefusie is ook voor deze vereniging niet zonder negatieve gevolgen. In 2011 was dat al het bevriezen van de subsidie op die van 2010. (Een naburige niet-fusiegemeente deed dat niet voor de HVC, maar indexeerde royaal!) Secretaris en penningmeester bezochten op 22 februari een inspraakavond terzake in Moerkapelle, waarbij de eerste ook insprak. Er werd onder andere benadrukt dat buurgemeenten als Rotterdam en Ouderkerk geen kunstmatig samenwerken opleggen bij historische verbanden van Overschie tot Charlois en Gouderak tot Ouderkerk. Ook is gememoreerd dat, gezien de ligging van de HVN-Oudheidkamer, meer bezoek uit Capelle dan uit Moerkapelle logisch *blijft*. (Zelfs zijn er Rotterdamse schoolbezoeken van de Emmaus - 150 in mei - mede vanwege de Nieuwerkerkse leerlingen daar!) De 1e voorzitter sprak op 7 maart in bij een commissievergadering. Hij benadrukte het belang van cultuurhistorie en kon als medewerker van het Erfgoedhuis- Zuid-Holland ook aangeven hoe 'goed en goedkoop' terzake in Zuidplas wordt gewerkt. De HVN is in Zuidplas geen basisvoorziening meer met een budgetsubsidie, maar de hóóp is dat dat weinig uit zal maken. Voor 2012 wordt dit bekend in december 2011.

Een volgende gemeentefusie werd dit voorjaar al royaal besproken van 'Oostland' tot 'Goudinxveenplas', al zou dit niet voor 2020 gebeuren. Krijgen verenigingen opgelegd 'harmoniseren en samenwerken' in of na dat jaar wéér over zich heen? Is harmoniseren in het Zuidplasdomein wel toekomstbestendig? 'Fusie Zuidplas beperkt houdbaar', aldus *Hart van Holland* in april.

BURGEMEESTER VAN DE LINDELAAN

Per 1 september wordt de Van de Lindelaan terecht de Burgemeester Van de Lindelaan. Van de Lindes opvolger Leo van Heugten mocht, net als diens voorganger Jaap Vogelaar, van de Nieuwerkerkse gemeenteraad wél met de burgemeesterstitel op de bordjes en Cor van de Linde in 2007 dus niet. In de Toen & Nu in Het Kanaal van 29-10-2008 en dus nog vóór bewoning van de laan, werd dit al aan de kaak gesteld en het staat ook met foto's geïllustreerd in het gemeentelijke boek 'Lokvogels & windvanen'.

STEENOVENS MET INFORMATIEPANELEN (DANK AAN RABOBANK)

In oktober gaf de HVN-secretaris een rondleiding voor deskundigen die een symposium hadden in een turfschuur van Oven 1! In januari gebeurde dat voor een school uit Aalsmeer. Nadien volgde o.a. in mei een groep van het Capelse IJsselcollege en op 10 juni de stichting Historie Grofkeramiek weer. In het nieuwe BRAINS-boekje is opgenomen dat de HVN-secretaris op 9 juni rondleidingen onder het thema 'De mensen in de steenfabriek' wil geven op de steenplaats en Marijke Edel een aansluitende lesbrief maakt. Verwacht mag worden dat op Open Monumentendag 2011 met als thema *Herbestemming* ook de ovens weer in de belangstelling zullen staan. De restauratie is intussen afgerond. De HVN vroeg bij de Rabobank Gouwestreek om sponsoring van informatiepanelen langs een nieuwe trap tussen de steenovens en kreeg daar begin 2011 een toezegging van €5.000 voor. De gemeente liep bij voorbaat warm voor zo'n schenking en betaalt ook mee. Z'n website www.steenovens.nl zei het al stellig: *'Er wordt een bijzondere trap gemaakt zodat bezoekers (ge)makkelijk op de dijk kunnen komen en andersom. Langs deze trap zal in de toekomst de historie van de Steenovens worden tentoongesteld.'* De HVN werkte met de Rabobank mee voor een bijdrage over de panelen in haar ledenblad *Dichterbij*. Op 8 juni vindt de officiële en op 2e Pinksterdag (13 juni) de publieksoening plaats. De HVN doet eraan mee, ook met rondleidingen op 2e Pinksterdag 's middags. Zie de kranten!

GRAAG DE TURFSCHUREN NOG...

Bij de restauratie van de Ovens 2 tot 4 op Klein-Hitland zijn de turfschuren (nog?) niet gereconstrueerd. Eerder was het in monumentenland ook gebruikelijk dat slechts voor restauratie in aanmerking kwam wat nog aanwezig was. Inmiddels is die opvatting achterhaald. In die zin is de restauratie wat ouderwets uitgevoerd en dat was nog niet zo in het ontwerp dat ooit in de Nieuwerkerkse monumentencommissie werd behandeld. Reconstructie om een ontwerp weer opnieuw begrijpbaar te maken is, mits gebaseerd op onderzoek, verantwoord. (De Delftse emeritus restauratie-hoogleraar Coen Temminck Groll vindt dat al jaren!) Bij de eerdere restauratie van Oven 1 door een stichting zijn de turfschuren wel bewaard/gereconstrueerd en die worden nu ook voor hergebruik benut. Het is te hopen dat een mogelijke hergebruiker van de Ovens 2 tot 4 eerder aan turfschuurreconstructie dan aan overkapping denkt (hoewel dat laatste in plat glas ook denkbaar is). Hergebruik moet en is dit jaar zelfs het thema van Open Monumentendag. Op Ver-Hitland is de steenoven met villa in de turfschuren ook een mooi voorbeeld daarvan!

ESSEMOLENFUNDAMENT EN OUDE BEGRAAFPLAATS

Schrijven aan overheden gaf de HVN niet op. Aan de directeur/manager van het recreatieschap Hitlandbos werd op 7 september 2010 per brief gevraagd om onderhoud van het Essemolenfundament (met name herstel van het toegangsplankier) en is aangeboden om te helpen bij een informatiebord. Tot heden kreeg de HVN nog geen ontvangstbevestiging, laat staan meer.

Via een digitale meldingsbon is op 24 januari 2011 aan de gemeente gevraagd om onderhoud van het baarhuisje en het ijzeren hek op de Oude Begraafplaats. (Beide prijkten ook in de HVN-expositie over de concept-lijst van gemeentelijke monumenten. Deze lijst liet de gemeente Nieuwerkerk aan den IJssel zelf opstellen.) De melding is met nummer 15962 in behandeling genomen! Beloofd is zelfs om het achterstallig onderhoud aan het hek snel aan te pakken.

Z.S.M. MONUMENTENCOMMISSIE?

De (wettelijk verplichte) Erfgoedverordening voor Zuidplas - naar VNG-model - werd ten slotte door de raad in november 2010 vastgesteld, zie ook www.zuidplas.nl. Men stelde nog niet de daarin vereiste Monumentencommissie in. T/m 2009 had Nieuwerkerk aan den IJssel wel zo'n commissie en de drie historische verbanden in Zuidplas droegen al begin 2010 daarvoor leden voor. In de vastgestelde Cultuurvisie 2011 stond dat nu de Monumentencommissie z.s.m. wordt ingesteld, dat zei wethouder Bosman in september 2010 ook al bij de opening van een expo in de Oudheidkamer en dat gaat *nu z.s.m.* gebeuren. Gemeentelijke monumenten zijn er nog steeds alleen 28 in het Zuidplasdeel vm Zevenhuizen-Moerkapelle, van Nieuwerkerk is er al jaren een concept-lijstje voor. Onder 'vrije tijd' op de website zuidplas.nl staan dus ook fietsroutes langs alleen de (vele) monumenten in die voormalige buurgemeente. Zou harmoniseren niet iets zijn?

OP GEMEENTELIJKE EN LOKALE WEBSITES

Klik op de button VERLEDEN bovenaan op de homepage van de mooie gemeentelijke site: www.debatavier.info en lees het HVN-verhaal daarover. De ook mooie gemeentelijke website www.steenovens.nl kreeg al eerder materiaal van de HVN en linkt naar de HVN-site. Op www.zuidplasactief.nl stond het spel 'Lijstjes maken nr 17: Openbare uitgaansgelegenheden in de Zuidplas'. Als nummer 1 werd op 6 maart de HVN Oudheidkamer ingevuld en dat was door René M(ullenders), dank! Molen *Windlust* was daar nr 2, het Hitlandbos nr 9 en de *Batavier* nr 10....

FILMPAGINA'S OP EIGEN WEBSITE

Bekijk met dank aan Cor Vermeulen en Piet Fokker (ook) de filmpagina's op de website www.hvnweb.nl !

UIT DE AANWINSTEN

Van mevr. Wondergem-Vonk van De Esdoorn 35 kwam een ingelijste tekening van molen *Windlust* uit 1951, vlak voor de ontweeking gemaakt door haar vader P. Vonk, die onder aan de dijk op Kortenoord woonde! (Zie omslag.) Een mevrouw uit Waddinxveen bracht op een open middag een oud glas van de familie Van Weelden met een plaatje van de 's-Gravenweg

ten noord-oosten van de Kerklaan. Mevr. Van den Dam gaf Nieuwerkerkse hondenpenningen van 1990-1998. Van de HVC werden (fysiek uit het Dief- en Duifhuisje) misbaksels van ijsselstenen ontvangen. Via Marianne Bazen kwam uit een tuin in Dorrestein (!) een grafsteenfragment van onbekende herkomst met het jaartal 1899. Mevr. J.W. Boot schonk een aquarel van Klein-Hitland die ze zelf in 1986 maakte (en die op een volgende Nieuwsbrief komt). Van de fam. Breedijk uit Capelle kwam een arreslee in bruikleen.

ZEEWEZENTEGELS

“Zoals ten onrechte vaak gezegd wordt dat ‘zeewezentegels’ vooral worden aangetroffen in de huizen van steden met een zeehaven (Dingeman Korf, Tegels, Haarlem 1979), wordt ook wel beweerd dat krijgertegels vooral gevonden kunnen worden in garnizoenssteden. Geen van beide is waar. In boerderijen in de Krimpenerwaard die niets met havens of de zee te maken hebben, bevinden zich vele tegels met zeewezens en schepen....” Dat staat in het *Rotterdams Jaarboekje* 2010, p. 161/162, en ook *Nooit Gedacht* heeft vanouds zeewezentegels in wat nu de koffieruimte is!

OUDHEIDKAMER TOCH OP DE KAART?

In tegenstelling tot op Capelse kaarten prijkt de Oudheidkamer niet op de eerste editie van de ‘*officiële gemeenteplattegrond*’ van Zuidplas. Na een vraag en toelichting van de HVN-secretaris zal het verantwoordelijke bedrijf uit Deventer hem op de volgende editie wél plaatsen. (Anderzijds staan er minstens op die eerste editie wél dingen die níet bestaan, zoals een fietspad met IJsselpontje op Kortenoord....)

MARIJKE EDEL NODIGDE BURG. KATS UIT VOOR OUDHEIDKAMER

Als inburgering voor de nieuwe burgemeester Gert-Jan Kats nemen raadsleden hem mee naar hun favoriete plekken, en voor Marijke Edel (CDA) was dat

de Oudheidkamer. Kats nam op zolder zelfs plaats aan het bureau van wijlen burgemeester Vogelaar. Zoals gebruikelijk schreef hij over het bezoek een positieve column in *Hart van Holland*, in dit geval in de krant van 30 maart 2011; zie www.hartvanholland-online.nl, rubriek Columns. (Met andere raadsleden werden ook de rijksmonumenten Oude Kerk, molen *Windlust* en steenovens Klein-Hitland bezocht.)

OVER CAPELLE

In Capelle is niet alleen het Historisch Museum, gevestigd in het gemaal Jan Anne Beijerinck aan de Bermweg, elke zaterdag van 13.00-16.00 uur open, maar leiden HVC-medewerkers elke tweede zaterdag van de maand tussen 13.00 en 16.00 uur bezoekers ook rond in de Regentenkamer van het Van Capellenhuis. Het adres hiervan is Dorpsstraat 164. Aanbevolen en gratis!

OVER ZEVENHUIZEN-MOERKAPELLE

In Zevenhuizen is de tentoonstelling ‘Onze buitengebieden door de jaren heen’ te zien in het Historisch Centrum, Tweemanspolder 15, op 28 mei en 25 juni (13.30-16.00 uur). Ook aanbevolen en gratis!

STALGEVEL ‘NOOIT GEDACHT’ OPGEKNAPT

Eigenaar Vestia Zuidplas knapte dit voorjaar de stalgevel incl. achterdeuren op! Zoals al is vermeld wordt het resultaat op de ALV bekeken!

REACTIE OP DVD OVER 1963 (NOG STEEDS TE KOOP)

Bart van Erkel uit Hoogvliet: ‘*Tot mijn grote verrassing zag ik naast heel veel bekende gezichten van 48 jaar geleden mijzelf terug, als veertienjarige trommelaar in D.K.V. met voorop Kees Tuinenburg als tambour-maître. Dat ik toen, als enthousiast trommelaartje in de*

muziekvereniging, een bescheiden bijdrage heb mogen leveren aan het jubileum van burg. Vogelaar was me geheel ontschoten. Ook de beelden van die prachtige brandweer-Volvo vind ik weer leuk om te zien. Ik mocht een enkele keer wel eens meerijden als de auto eens per veertien dagen op zaterdagmiddag een paar keer door de gemeente reed "om de motor soepel te houden", zoals Cor van Loon, de toenmalige chauffeur, altijd lachend zei. Hij trapte hem dan flink op z'n staart!

OUDEIDKAMER 'KLEINES HEIMATMUSEUM' OP DUITSE WIKI

'...an der alten Strasse s-Gravenweg, die schon im 17. Jahrhundert gepflastert war, stehen einige schöne alte Bauernhöfe von denen einer ein kleines Heimatmuseum beherbergt'

Van: http://de.wikipedia.org/wiki/Nieuwerkerk_aan_den_IJssel

WELKOM AAN DE NIEUWE LEDEN

- C. Bouwen-Post, Vrouwenmantel 123, 2871 NS Schoonhoven
- J. Burger, Boslaan 22, 2912 PA
- J. Palsgraaf sr, Kortenoord 108, 2911 BE

ANBI-STATUS

De afgelopen herfst kreeg de HVN van de Belastingdienst (en allicht op eigen verzoek) de beschikking over de status van Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI) per 1 januari 2010. We herhalen dat hierbij nog eens.

ADRESWIJZIGINGEN: GEEF ZE DOOR

De bezorging van elke Nieuwsbrief levert weer verrassende verhuizingen of 'verdwijningen' op. Hetzelfde geldt bij het mailen van de Nieuwsflits (ca. 2x per jaar). Geef adreswijzigingen a.u.b. tijdig door! Wijzigen van de persoonlijke gegevens kan zelfs via de website: zie het meldingsformulier onder de button 'Contact, Nieuws & Links'.

CONTRIBUTIE

Middels deze Nieuwsbrief worden leden en donateurs (zo nodig) nogmaals verzocht om hun contributie resp. donatie voor het jaar 2011 over te maken. De minimum-contributie voor leden is door de ALV in 2006 vastgesteld op €15, terwijl de minimum-donatie voor bedrijven €50 is.

Het bestuur verzoekt u om deze bijdrage over te maken op een van deze rekeningnummers: Rabobank - 34.52.94.203 of Postbank - 27.22.63, onder vermelding van 'contributie 2011', waarvoor bij voorbaat dank!